

Ønsker ikke forfattere leserkontakt?

Forfattere klager jevnlig over at bokanmelderne overser dem til fordel for kjendisforfatterne. Senest for to år siden skrev Morgenbladet utførlig om dette. Dette savnet av å bli sett, vurdert og markedsført av anmelderne fikk meg til å tro at forfattere ønsker desto mer å høre fra sine lesere.

Nå lurte jeg på om min oppfatning var feil, og at det tvert imot er slik at de færreste forfattere vil ha tilbakemelding fra sine lesere. Denne mistanken fikk jeg etter å ha skrevet til ti norske forfattere. Valget om å skrive til dem etter å ha lest bøkene de nylig hadde publisert, skyldes nok at i mitt yrkesliv i academia er tilbakemelding kanskje den viktigste kilden for læring.

Jeg leste hver bok to ganger, og lengden på tilbakemeldingen varierte mellom én og ti A4-sider. Alle tilbakemeldingene uttrykte at teksten var gjennomgående god, samtidig som jeg også begrunnet hvorfor jeg mente boken var svakere noen steder.

Bare én av de ti forfatterne sendte meg noe substansielt tilbake. Dette ene tilfellet gjaldt en sakprosabok som hadde vunnet Brageprisen, forfatteren var journalist, og forfatterens respons var omfattende og innsiktsfull.

Betyr denne tausheten fra ni av de ti at forfattere flest ønsker å legge boken bak seg når den er publisert? Jeg forstår at min tilbakemelding ikke gjør at forfatteren reviderer teksten hvis det er snakk om en roman. Men mange skriver flere romaner i sitt liv, så tilbakemeldingen på forrige roman kan forbedre den neste. Veien fra tilbakemelding til omskriving er dessuten kort i sakprosa, og særlig i lærebøker. Men heller ikke denne kanalen ser ut til å virke, siden jeg fikk respons fra kun en av de ni sakprosaforfattere jeg skrev til.

Jeg erkjenner at leserhenvendelser kan virke invaderende og overveldende, at forfattere er travle mennesker, og at det er anmeldelser og ikke leserhenvendelser som gir umiddelbar forfatterinntekt.

Like fullt mener jeg at hvis min erfaring er representativ, bør flere forfattere bruke mindre tid på frustrasjon over anmelderne og mer tid på kontakt med leserne.

Hva med å gå i den retningen ved å legge forlagets e-postadresse på bokens kolofonside? Det gir leseren lavere terskel for å kontakte forfatteren og mer lyst til å jobbe med tilbakemeldingen. Og tenk om gevinsten ved slik kontakt blir så tydelig at også de dypt savnede anmelderne melder seg når neste bok publiseres! Pose og sekk, spør du meg.

Øyvind Bøhren

Forfatter, leser og professor emeritus i finans ved Handelshøyskolen BI